

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 6

9. veljače 2017.

cijena 200 Ft

Bajsko Veliko prelo

FOTO: STIPAN BALATINAC

6. stranica

Sjednica HDS-ove Skupštine

4. stranica

III. Dan kulture u Udvaru

7. stranica

36. Hrvatski bal

11. stranica

Komentar

Valentin i njegove ljubavi

Približava se Valentinovo, dan zaljubljenih. Po izlozima trgovina u prednosti su plišane životinje sa srcem u rukama s neizostavnim natpisom „I love you“, toga će se dana vjerojatno povećati i promet u cvjećarnicama, parfimerijama. Na taj blagdan daruju se nakiti, odlazi se na večeru uza svijeće, ili na putovanje udvoje. Ne sjećam se od koje se godine slavi taj blagdan u nas, kada se pojavio u našem društvu, ali i Valentinovo, nažalost kao i svi drugi blagdani, postupno je postalo predmetom propagandnoga mehanizma. I za taj dan imate mnoštvo savjeta kako razveseliti partnera, u ženskim časopisima pojavit će se fotografije i kraći napisi kako su slavne hollywoodske zvijezde darovali dijamant sna, jahtu, kuću, krzno... ili baš na Valentinovo zaprosili svoju izabranicu. Odista, zvijezde, umalo sam zaboravila na horoskop sa specifičnim savjetnikom „šcorpioni vole luksuz, blizance će iznenaditi putovanje u grad zaljubljenih... i slične budalaštine. Nije ni bitno što se slavi, samo kupuj i troši, budi i ti dio ovoga ludila. Jer trebaš dokazati svoju ljubav, na to te priključava društvo i cijeli mehanizam, koji je već progutao svu ljudskost oko sebe. Upisala sam u tražilicu riječ ljubav, čitam ovo: ljubav/mega KVIZ.. Koja je nijansa crvene tvoja LJUBAV? Koje božanstvo ljubavi će vam pomoći da nađete ljubav? Al' ovi su najbolji: Koliko dugo će trajati vaša veza? Koja riječ najbolje opisuje vašu vezu? Kao da je riječ o nekom natjecanju. Nemojmo zaboraviti da je posrijedi najplemenitiji ljudski osjećaj: ljubav. Toliko je krhka i nježna, i toliko mnogo, mnogo truda i napora trebamo ulagati u nju. Toliko nesigurnosti oko nas, tako lako postanemo nesigurni u sve, a prije svega u sebe. Taj uzvišeni osjećaj nadahnuo je pisce i pjesnike, slikare i skladatelje, koreografe i redatelje, i mogla bih još nastaviti niz. I mi rado čitamo, slušamo, gledamo ta remek-djela svijeta. Sretni smo i lebdimo kada i nas pogodi, kako se govori, Amorova strijela. Jer nema ljepšeg od nježnoga pokreta, vidjeti kako par i u poodmakloj dobi drži se za ruke, kada pogledi blistaju i govore sve. Ili kada stižeš doma umoran i nizašto, a čeka te lijepo postavljeni stol s večerom i nasmiješena osoba. Ne bojte se biti sretni, otvoreni, pa kadšto i djetinjasti. Opustite se i uživajte. Ne vjerujte u to da je ljubav rat ili nadmetanje između dvaju spolova. Ljudska smo bića, kojima je teško u samoći. Budite strpljivi i ni u kom slučaju nemojte popunjavati kviz ili tražiti da vam gatanje s kartama savjetuje što trebate uraditi da bi vas pronašla iskonska ljubav.

Kristina

Glasnikov tjedan

Hepp, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac.

Saznajemo da je u Središnjemu državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske, 25. siječnja 2017., Zvonko Milas, državni tajnik i supredsjedatelj hrvatskog dijela hrvatsko-mađarskog Međuvladina mješovitog odbora za zaštitu manjina održao sastanak s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj; i to s Mišom Heppom, Ivanom Guganom i Josom Ostrogoncem.

Uz državnog tajnika Milasa Milan Bošnjak, savjetnik s hrvatsku manjinu u ino- vatskog supredsjedatelja, i stručna savjetnica. Tema je bila priprema i održavanje na mješovitog odbora iz- i Mađarske (MMO), uteme- zaštitu prava manjina, što Mađarska potpisale u Osije-

Koji su prioriteti Hrvata u zapisnika hrvatsko-mađar- vitog odbora za zaštitu razdoblju obje vlade tretira- djelovanju prema hrvatskoj manjini u Mađarskoj i prema mađarskoj manjini u Hrvat- skoj. Kako za MCC izjavljuje HDS-ov predsjednik, to su opće tematske cjeline te potre- be u kulturi, obrazovanju... na osnovi zapisnika s XII. sjednice. Prioriteti su završenje infrastrukturnog proširenja i obnove Hrvatskog kazališta, potpora proširenju dvaju hrvatskih školskih središta, u Santovu i Pečuhu, financiranje boravka djece u kampo- vima u Vlašićima, neprekidno financiranje istraživačkih projekata na pripremi Leksiko- na i bibliografije Hrvata u Mađarskoj i još niz drugih tema, dobivanje vlasništva nad nekretninama u Vlašićima... razvijanje odgojno-obrazovnog centra u Sambotelu. Uđu li one u zapisnik sjednice, koja se predviđa za veljaču, postoji nada da će one i mađar- ska i hrvatska vlada u daljnjem novčano podupirati.

*Koji su prioriteti
Hrvata u Mađarskoj
gledajući budućeg
zapisnika
hrvatsko-mađarskog
Međuvladina
mješovitog odbora
za zaštitu manjina?*

na sastanku su pribivali i posebnim položajem za zemstvu te zamjenik hr- Dubravka Severinski, viša sastanak između ostaloga XIII. sjednice Međuvladi- među Republike Hrvatske ljenog na Sporazumu o su ga Republika Hrvatska i ku 4. travnja 1995. godine.

Mađarskoj gledajući budućeg skog Međuvladina mješo- manjina? Što će u idućem ti kao preporuke u svome

Branka Pavić Blažetin

PEČUH

Predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac sazvaio je sjednicu Predsjedništva za 16. veljače 2017. godine u pečušku Hrvatsku školu Miroslava Krležu, s početkom u 10,30. Na dnevnom će redu biti: izvješće o prošlogodišnjem radu; financijsko izvješće za 2016. godinu; natječaji; radni plan za 2017. godinu; delegiranje osobe u „Zorničin“ kuratorij; razno. Na sjednicu, koja je otvorena za javnost, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj pozvao je Ivana Gugana, predsjednika HDS-ove Skupštine, i Mišu Heppu, glasnogovornika Hrvata u Mađarskom parlamentu, sve članove Predsjedništva te članove Nadzornog odbora. Članovi su Predsjedništva: Arnold Barić, Marijana Balatinac, Angela Šokac Marković, Jozo Solga, Eva Ispanović i Edita Horvat Pauković. Članovi su Nadzornog odbora: Mijo Štandovar, Martin Kubatov i Robert Ronta.

Koljnofac Matija Firtl u Washingtonu

Parlamentarni zastupnik na svečanoj inauguraciji Donalda Trumpa

Već na koljnofskom Hrvatskom balu je s nami vist podilio parlamentarni zastupnik Matija Firtl, da 19. januara, u četvrtak, leti u Washington jer ga je ulovila velika čast, kot delegat Ugarskoga parlamenta skupa s Attilom Mesterházyjem more nazočiti inauguraciji amerikanskoga predsjednika Donalda Trumpa. O doživljaji petodnevnoga putovanja smo ga pred kratkim pitati.

S Mirom Kovačem, predsjednikom Odbora za vanjsku politiku Republike Hrvatske

„Jako sam se radovao ovom putovanju i zbog toga kad sam se tote našao s Mirom Kovačem, bivšim ministrom vanjskih poslova, sadašnjim predsjednikom Odbora za vanjsku politiku Republike Hrvatske, i skupa smo sudjelovali ne samo na inauguraciji novoga predsjednika Amerike Donalda Trumpa nego i na sjednici Odbora za obrambu i osiguranje NATO-parlamenta, pri koj je bila glavna tema da mi u sridnjoj Europi moramo skupadržati i dalje odlučno odgovarati izazovom novih vrimen“, po riči Matije Firtla, ceremonija same inauguracije je bila veliki doživljaj s masom ljudi ki su se veselili Trumpu, ali čuo se je i glas njegovih pro-

tivnikov. Za osiguranje je rečeno da svagdir su bila vidjena vojnička vozila, policajci i katani, ki u pojačanoj mjeri su pazili na mir i red, helikopteri su u luftu načinjali kruge, a i snajperisti su stali na raspolaganje. U svojem svečanom govoru amerikanski predsjednik isto to je rekao, što za vrime kampanje, a njegove riči potvrđuju ove dane i njegove naredbe, rekao je parlamentarni zastupnik, ki je za vrime amerikanskoga boravka sudjelovao i na svečanosti Veleposlanstva Kanade, kamo je bio pozvan i hrvatski kolegar Miro Kovač, a i slovenski predsjednik Odbora za obrambu Žan Mahnič. Pohodjena su i znamenita mjesta s ugar-

skimi obilježji, spomenik Lajosa Kossutha u amerikanskom Capitolu, a i pred kratkim otkriveni kip u čast 60. jubileja Ugarske revolucije 1956., pred Veleposlanstvom Ugarske u Americi. „Drago mi je da sam i ovo doživio, bio sam i kod Obame 2011. ljeta na molitvenom ručenju, a za ovim, mislim, morem pojti va mirovinu. Ovo mi je bilo svakako jedan od najvridnijih trenutkov da sam mogao biti va Americi, kad je Donald Trump stupio na predsjedništvo Amerike. U Ugarskom parlamentu ima nas blizu dvisto, ali meni je pripala čast da smim biti tote na ovom velikom dogodjaju“, je još dodao Koljnofac ki je jur znova doma u službi, u Budimpešti. *th*

Prva ovogodišnja sjednica HDS-ove Skupštine održana u Baji

Prihvaćen proračun s prihodima i rashodima za 2017. godinu od 1 milijardu 400 milijuna 152 tisuće 208 forinta

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, 28. siječnja 2017. godine u Baji je održana prva sjednica HDS-ove Skupštine u 2017. godini. Od ukupno 23 zastupnika HDS-ove Skupštine na sjednici je bilo njih četrnaest (14). Raspravljalo se po 21 točki dnevnoga reda, koje su sve prihvaćene jednoglasno, bez pitanja, te je jednoglasno prihvaćen proračun Hrvatske državne samouprave, Ureda, ustanova i medija za 2017. godinu u iznosu od 1 milijardu 400 milijuna 152 tisuće 208 forinta kojim je određeno djelovanje HDS-ove Skupštine, njezina Ureda, ustanova i medija te ulaganja u 2017. godini, u održavanju vrhovnoga političkog tijela Hrvata u Mađarskoj u godini 2017.

Od ukupnih rashoda za djelovanje je izdvojena 1,161 milijarda forinta, od toga za osobne izdatke 563,412 milijuna i za doprinose vezane za njih 133,7 milijuna, za materijalne izdatke 273,218 milijuna, te za druge izdatke 191,567 milijuna, a za ulaganja i obnovu 238,253 milijuna forinta.

Skupština je prihvatila i planove predaje natječaja iz fondova EU-a preko raspisa nadležnih ministarstava mađarske vlade u 100 % financiranju kojima bi se infrastrukturno širila dva školska središta u održavanju Hrvatske državne samouprave: proširenje školske zgrade Hrvatskoga školskog centra Miroslava Krleže i II. faza obnove Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu. Posrijedi su natječaji u mogućoj vrijednosti preko pola milijarde forinta.

Neprofitnom poduzeću Croatica za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost za 2017. godinu, Skupština je osigurala sredstva iz proračunske stavke državne potpore za djelovanje HDS-a, Ureda i medija, čime se osigurava djelovanje medijskih platforma Medijskog centra Croatica: od ukupne državne potpore u iznosu od 181,6 milijuna forinta za HDS i njegov Ured namijenjeno je 116,252 milijuna, a za medije 56,036 milijuna – za izdavanje Hrvatskoga glasnika 43,452 milijuna forinta; za djelovanje Radija Croatica 11 milijuna; za djelovanje Internetskog TV-a 1,584 milijuna forinta – osim toga za izdavanje časopisa Barátság 9,312 milijuna.

Državna potpora za ustanove u HDS-ovu održavanju raspodijeljena je ovako: Hrvatska škola Miroslava Krleže u Pečuhu 14,494 milijuna, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj 15,365 milijuna, Muzej sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj 15 milijuna, Hrvatski klub Augusta Šenoa 15 milijuna, Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj 24,231 tisuća,

Hrvatska kulturna ustanova u Baji (u planu) 22,7 milijuna, Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin“ 15 milijuna i Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“ 18,81 milijuna forinta.

Skupština je osigurala sredstva iz državne potpore za ustanove u HDS-ovu održavanju uz narečeno i za planirane kulturne djelatnosti Neprofitnog poduzeća Croatica u iznosu od 5,3 milijuna forinta.

Skupština je prihvatila proračun Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu za 2017. godinu s brojkom od 243,022 milijuna, jednako kao i proračun Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže u Pečuhu za 2017. godinu od 460,378 milijuna forinta.

Skupština je jednoglasno, bez pitanja, prihvatila i plan poslovanja dvaju HDS-ovih poduzeća, Croatice i Zavičaja. Plan poslovanja Neprofitnog poduzeća Croatica za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost za 2017. godinu, u sklopu kojega je Skupština Croatici osigurala sredstva iz proračunske stavke državne potpore za djelovanje HDS-a, Ureda i medija u iznosu od 56 036 000, te iz državne potpore za ustanove u HDS-ovu održavanju od 5 300 000 prihvaćen je jednoglasno s planiranim prihodima i rashodima od 143 200 000 Ft.

Skupština je jednoglasno prihvatila plan poslovanja Zavičaja d. o. o. s planiranim prihodima od 2 300 000,00 kuna i planiranim rashodima od 2 081 400,00 kuna uz planiranu dobit od 218 600,00 kuna.

Skupština je prihvatila planove obnavljanja Hrvatske kuće kupljene u središtu grada Pečuha potkraj 2016. godine, gdje bi svoj dom našli Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, pečučka podružnica HDS-ova Ureda. Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu te podružnice ustanova (Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj) i tvrtka (Croatia Non-profit Kft.) koje imaju sjedište u Budimpešti.

HDS-ova Skupština izabrala je članove Odbora za provedbu javne nabave za unutarnju obnovu dijela Hrvatske kuće u kojoj će sjedište imati Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj. Članovi Odbora jesu Kristina Kraner (voditeljica ekonomata HDS-ova Ureda), Žuža Sigečan (djelatnica HDS-ova Ureda), inženjerka Lilla Zámbo i David Gregeš (djelatnik HDS-ova Ureda, voditelj pečučke podružnice HDS-ova Ureda).

Nakon prihvata proračuna HDS-a, Ureda, ustanova i medija za 2017. godinu, Skupština je prihvatila raspis natječaja za ravnatelja Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, te usvojila odluku o planu godišnjeg odmora predsjednika Hrvatske državne samouprave.

BPB/MCC

Odluka o raspodjeli financijskih sredstava za programe hrvatske manjinske zajednice

Nastavno na Odluku predstojnika Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske o raspodjeli financijskih sredstava namijenjenih hrvatskoj manjini u inozemstvu za 2016. godinu (Klasa: 011-02/16-04/05, Ur. broj: 537-03-01/2-16-01, od 15. travnja. 2016. godine), provedeni Natječaj za prijavu programa i projekata organizacija hrvatske nacionalne manjine poradi ostvarenja financijske potpore za 2016. godinu od 26. travnja 2016. te Zapisnik sa sastanka Povjerenstva za dodjelu financijskih sredstava za programe hrvatske manjinske zajednice u Mađarskoj u 2016. godini (Klasa: 016-02/16-07/7, Urbroj: 521-HUN-01-16-1 od 20. listopada 2016.) donesena je Odluka o raspodjeli financijskih sredstava za programe hrvatske manjinske zajednice u Mađarskoj za 2016. godinu.

Povjerenstvo se suglasilo s dodjelom novčanih potpora za 19 zahtjeva podnesenih Veleposlanstvu u Budimpešti (u iznosu 122 000,00 kuna) i 31 zahtjev podnesen Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Pečuhu (u iznosu 138 000,00 kuna) prema priloženim tablicama.

1. **Hrvatska državna samouprava:** Državni dan Hrvata u Mađarskoj 11 500 kuna; 2. **Savez Hrvata u Mađarskoj:** Državni dan Hrvata u Mađarskoj 11 000 kuna; 3. **Zemaljsko društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva (Kapošvar):** Organiziranje suradnje ustanova, samouprava, civilnih udruga i pojedinaca Mađarske i Hrvatske 7000 kuna; 4. **Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom – Budimpešta:** Usavršavanje i obrazovni izlet Nastavničkog vijeća u Zagrebu, Tjedan hrvatske kulture u HOŠIG-u 11 000 kuna; 5. **Medijski centar Croatica** Razvoj Hrvatskoga glasnika (mjesečni prilog osam stranica, mala novinarska radionica, online HG www.mcc.hu) 10 000 kuna; 6. **Croatica Kft, neprofitna izdavačka kuća** Održavanje i unapređenje e-arhive Hrvata u Mađarskoj 10 000 kuna; 7. **Društvo Gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj:** Kulturni festival, Adventski koncert Gradišćanskih Hrvata, u suradnji Hrvatske samouprave **Željezne županije:** Očuvanje gradišćanskohrvatske vjerske baštine 7000 kuna; 8. **Koljnofsko hrvatsko društvo (Koljnof) u partnerstvu: Hrvatska samouprava u Koljnofu, Društvo Hrvati – Horvátok:** Očuvanje hrvatskog identiteta u Koljnofu (tamburaški i plesачki tabor, suradnja s prijateljskim mjestima u Republici Hrvatskoj) 5000 kuna; 9. **Hrvatska samouprava Petrovo Selo** Spomen-kamen iz stare domovine (1546. – 2016.) 6000 kuna; 10. **Hrvatsko-mađarska Osnovna škola Petrovo Selo:** Sačuvajmo jezik i nacionalni identitet s pomoću naših prijatelja iz matične zemlje 4500 kuna; 11. **Hrvatska samouprava Hrvatski Židan:** Dan sv. Ivana Krstitelja, Dan sela i 125. godišnjica vatrogasnoga društva 6500 kuna; 12. **Hrvatska samouprava u Keresturu:** „Dani Nikole Zrinskog“ povodom 450. obljetnice Bitke kod Sigeta 4000 kuna; 13. **Hrvatska samouprava „Stjepan Blažetin“ Serdahel u partnerstvu Osnovne škole „K. Zrinski“ Serdahel:** Hrvatski jezik naše je zajedničko blago – odgojno-obrazovne aktivnosti pomorskih Hrvata iz Serdahela 5000 kuna; 14. **Hrvatska samo-uprava Narda:** Adventska večer i koncert 4500 kuna; 15. **Hrvatska samouprava VII. okruga grada Budimpešta:** Organizacija umjetničke izložbe, konferencije i Hrvatske večeri s prijateljskim gradovima iz Republike Hrvatske (Požega, Karlovac) u suradnji s HOŠIG-om 4000 kuna; 16. **Društvo Horvata kre Mure:** Predsmotra Međimurske popevke 4000 kuna; 17. **Društvo Hrvati – Horvátok:** Izložba „Zrinski“ Šopron 3000 kuna, Likovna baština obitelji Pejačević – izložbeni katalog izložbe u Šopronu 4000 kuna, Književni susreti u Šopronu 4000 kuna.

1. **Hrvatski klub „August Šenoa“,** Pečuh: Potpora aktivnostima u 2017. godini 7000 kuna; 2. **Kačmarska Hrvatska samouprava:** Potpora aktivnostima u 2017. godini 3000 kuna; 3. **KUD Podravina:** Barča – Hreljin – Jadranovo jačanje prijateljskih veza 3000 kuna; 4. **Olaska Hrvatska samouprava:** Hrvatski advent u Olasu 3000 kuna; 5. **Fočka Hrvatska samouprava:** Jednodnevni izlet na Plitvička jezera 3000 kuna; 6. **Bajska Hrvatska samouprava:** Priredba „Bunjevci danas“ 4000 kuna; 7. **Salantska Hrvatska samouprava:** Adventsko slavlje s prijateljskim naseljem Strizivojnom 3000 kuna; 8. **Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“:** Božićni koncert 5000 kuna; 9. **Starinska Hrvatska samouprava:** II. berbeni festival 5000 kuna; 10. **Baranjska Hrvatska samouprava:** Stručno putovanje na otok Pag 3500 kuna; 11. **Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj:** Hrvatski časopisi u Mađarskoj od 1989. do 2009. Bibliografija 11 000 kuna; 12. **Martinačka Hrvatska samouprava:** 20. obljetnica djelovanja Ženskoga pjevačkog zbora „Korjenci“ 6000 kuna; 13. **Harkanjska Hrvatska samouprava:** Kupnja berde za mješoviti pjevački zbor i orkestar 5000 kuna; 14. **Zaklada Zornica:** Zornica nova, tiskane i internetske novine 5000 kuna; 15. **KUD Tanac – Pečuh:** Izdavanje i predstavljanje knjige o narodnim nošnjama Hrvata u Mađarskoj 5000 kuna; 16. **Čavoljska Hrvatska samouprava:** Tijelovo – računalo notebook 4500 kuna; 17. **Zaklada za hrvatske/šokačke srednjoškolce i studente u Mohaču:** Stipendije 1500 kuna; 18. **Pečuška Hrvatska samouprava:** Božićni koncert 7000 kuna; 19. **Šikloška Hrvatska samouprava:** Jezično oživljavanje učenja hrvatskoga jezika u Šiklošu 5000 kuna; 20. **Udruga baranjskih Hrvata Pečuh:** Usavršavanje hrvatskih zborova u Baranji 3000 kuna; 21. **Kulturna i vjerska udruga šokačkih Hrvata – Vršenda:** III. šokački piknik kulturni i gastronomski festival 2000 kuna; 22. **Vršenska Hrvatska samouprava:** Za uspješniji rad hrvatske zajednice u Vršendi 3000 kuna; 23. **Čitaonica mohačkih Šokača:** Grahijada 3500 kuna; 24. **Dombovarska Hrvatska samouprava:** Hrvatski dan u Dombovaru 3500 kuna; 25. **Hrvatsko kazalište Pečuh:** Gostovanje s predstavom Margit Kafka „Boje i godine“ u Hrvatskoj 10 000 kuna; 26. **Umjetnička zaklada Biseri Drave:** Harmonika za Bisere Drave 5000 kuna; 27. **Hrvatska samouprava grada Kapošvara:** Upoznati Hrvatsko zagorje 3000 kuna; 28. **Barčanska Hrvatska samouprava:** Došašće 3000 kuna; 29. **Šomođska Hrvatska samouprava:** Županijski dan Hrvata 3500 kuna; 30. **Lovačka, kulturna i gastronomska udruga pečuško-baranjskih Hrvata:** Lovački kulturni i gastronomski susret Hrvata u Kukinju 3000 kuna.

- mcc -

BAJSKO VELIKO PRELO

Narodno veselje s Matom Bulićem

U organizaciji gradske Hrvatske samouprave, 27. veljače u podunavskome gradiću Baji održano je tradicionalno Veliko prelo, središnja pokladna priredba bačkih Hrvata. Posebni gost večeri, kojom je zatvorena godina obilježavanja 330. obljetnice doselidbe Hrvata u Bačku, bio je omiljeni hrvatski pjevač, „kralj hrvatske dijaspore“ Mate Bulić.

– *Prenosim pozdrave iz kršne Hercegovine za sve vas koji ste došli ovamo, nastanili se i već više od 330 godina obitavate, živite, širite kulturu i običaje Hrvata ne samo iz Hercegovine već i Lijepe naše.* – reče uz ostalo Mate Bulić na početku svoga nastupa u Mađarskoj, u Bačkoj i Baji, prvi put u krugu ovdašnjih Hrvata, te veselicu započeo

Svojom nazočnošću Prelo su uveličali brojni uzvanici, među njima veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, parlamentarni glasnogovornik Hrvata Mišo Hepp, čelnici Hrvatske državne samouprave, predsjednik Ivan Guban i voditelj Ureda Jozo Solga, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac, predsjednik Županijske hrvatske

pozdravila Angela Šokac Marković, predsjednica bajske Hrvatske samouprave. Otvarajući ovogodišnje Prelo, nazočnima se toplim riječima obratila i generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga.

Usljedio je prigodni kulturni program u kojem su nastupile dječja i odrasla skupina KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“ sletom bunjevačkih plesova, igara i pjesama u pratnji Orkestra „Čabar“, te

stihovima svoje pjesme „Ajde, Mate, skupi prijatelje, neka počme narodno veselje!“ – *S obzirom da sam i ja već 35 godina član iseljene Hrvatske, meni, ali i svakom izvođaču prestiž je nastupiti ovdje u krugu Hrvata, zajedno se družiti, veseliti i obilježiti ovako važnu obljetnicu kao što je 330 godina doselidbe na ove prostore.* – istaknuo je Bulić u razgovoru s hrvatskim medijima.

Na Prelu, koje je i ove godine priređeno u Hotelu Dunav, okupilo se dvjestotinjak gostiju, osim iz Baje, iz obližnjih naselja: Dušnoka, Gare, Kačmara, Kalače, Santova, a došli su i gosti iz Baranje, Budimpešte pa i Gradišća.

samouprave Joso Šibalin, te nekolicina predsjednika bačkih mjesnih hrvatskih samouprava. Došli su i predstavnici prijateljskog naselja Biograda na Moru. Tom je prigodom Vedran Neferović, požeški gradonačelnik, s bajskim gradonačelnikom usuglasio godišnje planove o uspostavljanju prijateljske suradnje gradova Požege i Baje.

Već po običaju, Prelo je otvoreno s najpoznatijom bunjevačkom preljskom pjesmom, bunjevačkom „himnom“ Kolo igra... u izvedbi domaćeg KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“, a u pratnji Orkestra „Čabar“. Okupljene goste i uzvanike srdačno je

bunjevački crkveni pjevački zbor župne crkve svetog Antuna Padovanskog s hrvatskim crkvenim pjesmama.

U nastavku večeri za dobro raspoloženje pobrinuo se posebni gost ovogodišnjega Prela, omiljeni hrvatski pjevač Mate Bulić, pa su okupljeni uistinu mogli uživati u njegovim pjesmama, poznatim uspješnicama poput Moja Hercegovina, Tiho, tiho teče Neretva, Gori gora, gori borovina, Svatovska, Narodno veselje, Ostarit ću, ali i drugih, slavonskih i dalmatinskih pjesama. Tako je veselica uz dobru pjesmu, ples i kapljicu vina potrajala do sitnih sati.

S. B.

Foto: Anos Kollar

III. Dan kulture Bošnjaka u Udvaru

U organizaciji Hrvatske narodnosne samouprave sela Udvara, 27. prosinca 2016. godine u mjesnom domu kulture priređen je III. Dan kulture Bošnjaka u Udvaru. Premali je bio udvarski dom kulture da primi sve znatiželjnike. One najmlađe s brižnim roditeljima, malo starije, srednjoškolce i mlade, studente, starije i malo mlade, umirovljenike u lijepom broju – sve je njih uspjela okupiti svojim programom treću godinu zaredom udvarska Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednikom Martom Barić Ronai, zastupnicima Mićom Božanovićem i Stevicom Emberovićem, a priredbi je pribivao i načelnik sela Udvara Artur Ždral sa suprugom, sam podrijetlom Hrvat s kojim narodnosna samouprava izvrsno surađuje.

Odazvali su se i brojni gosti, i oni koji su sudjelovali u programu i prijatelji Udvaraca; generalna konzulica Vesna Haluga sa suprugom i sinom, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. sc. Stjepan Blažetin, glavna urednica Medijskog centra Croatia Branka Pavić Blažetin, predsjedni-

ci okolnih hrvatskih narodnosnih samouprava, njihovi članovi, kulturni djelatnici...

U programu su nastupila djeca, polaznici kampa hrvatskoga jezika i kulture održanog od 27. lipnja do 3. srpnja 2016., u organizaciji Hrvatske samouprave sela Udvara. Sedmodnevni kamp pohađalo je tridesetak polaznika različite dobi, od djece nižih razreda osnovne škole do gimnazijalaca, iz Udvara i okolnih hrvatskih naselja. Voditeljica je kampa bila viša lektorica bajske Učiteljske škole Zorica Jurčević kojoj su u radu pomogli studenti smjera narodnosni hrvatski učitelji: Petar Balaž, Natalija Ronai, Leonora i Leila Lowescher te Alisa Iljazović. I ovoga puta polaznici kampa pokazali su dio naučenoga, na sveopće oduševljenje brojnih gledatelja.

Potom je urednica Hrvatskog kalendara 2017 Branka Pavić Blažetin okupljenima kratkim powerPoint prikazom, s pomoću svojih pomagača koji su čitali iz hrvatskih kalendara Natalijom Ronai, Ivanom Božanović (koja je vodila program večeri), Pericom Balažem i Anđelkom Sta-

zić predstavila ovogodišnji kalendar koji je tiskan u 2500 primjeraka i koji Udvarci godinama naručuju u velikom broju zahvaljujući svojoj Hrvatskoj samoupravi, na čemu je predsjednici i zastupnicima u ime izdavačke kuće Croatia i ravnatelja Čabe Horvatha zahvalila urednica Branka Pavić Blažetin.

Slijedilo je zanimljivo i poticajno predavanje ravnatelja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. sc. Stjepana Blažetina naslova „Kultura pamćenja kroz kalendarsko štivo“. Kao i uvijek, znatiželjna je publika s puno pozornosti slušala ovog izvrsnog predavača. Dr. Blažetin bio je izravan i nije duljio s obzirom na pretrpanu dvoranu i daljnji dio programa. Naime, pozornicu su potom zauzeli članovi salantskoga KUD-a Marica. Oni su izveli prigodni program, prikaz tradicijske Badnje večeri, što je osmislio Silvester Balić sa svojim pomagačima. Okupilo se mlado i staro, svirci i plesači, glumci u prekrasnoj nošnji i s mnogobrojnim rekvizitima i bogatim božićnim stolom.

Nakon programa slijedila je večera i druženje, a potom bal do jutarnjih sati, koji je okupio mnoštvo mladih iz okolice i Pečuha, koji su se zabavljali uza svirku Orkestra Juice. Glazba je bila raznovrsna, primjerena brojnim plesnim ukusima kojim Orkestar Juice privlači iz tjedna u tjedan svoju plesnu publiku. Ulaz na bal bio je slobodan.

Dan je ostvaren s potporom Croatice, neprofitnog poduzeća za kulturu, izdavačku i informativnu djelatnost, Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa i Samouprave Baranjske županije.

-mcc-

Prisjećanje na zaslužnog Hrvata, Tukuljca Ivicu Mareljina

Proslov: Ivica Mareljin rođen je 29. ožujka 1943. godine. Nakon dugotrajne i teške bolesti preminuo je u svome budimpeštanskom stanu 26. studenoga 2016. godine. Uz mnogobrojne prijatelje, poštovatelje i znance, na vječni počinak ispraćen je u tukuljsko groblje 7. prosinca 2016. godine. Od njega se tom prilikom oprostio u ime hrvatske zajednice

Stipan Đurić, dopredsjednik budimpeštanske Hrvatske samouprave.

Između ostaloga je kazao: Čuo sam negdje da se dvaput umire. Jednom kada pokojnik ispusti dušu svoju, a drugi put kada u društvu njegove obitelji i njegovih prijatelja izgovorimo u oproštaju, posljednji put mu se obraćajući, njegovo ime. Dragi Ivice, jer smo te tako zvali, svi, mora biti da su te i roditelji u silnoj ljubavi othranili kada su ti odmilja nadjenuli to ime. Bili su u pravu.

Nismo se, nažalost, previše poznavali, viđali smo se na skupština Hrvatske samouprave grada Budimpešte, gdje si se u interesu svih Hrvata i ti posvetio tomu misijskom radu. Čak si u dva mandata bio dopredsjednik, u jednom predsjednik financijskog odbora, a čak u pet mandata, otpočeka, od 1995. godine radio si za dobrobit Hrvata u 18. okrugu, u gradskoj četvrti Lovranac-Petarac (Pestszentlőrinc-Pestszentimre). Dakako, znao si ljude okupljati... Kao i tu, u svome rodnom kraju, gdje si od muškog zbora, preko tukuljske grupe sve do Izvorne folklorne skupine koja baš ovoga mjeseca slavi 20. obljetnicu, imao svoj velik doprinos, ili kao osnivač ili kao rukovoditelj.

Bio si mi poznat uvijek po iskrenosti, kao čovjek od riječi, primjedbe u poslovnom životu bile su ti uvijek na mjestu, i za promisliti, i bile su uvijek u sveopću korist.

Rekao si nam i znali smo da si bolestan. Ali, nismo mogli, možda nismo ni htjeli vjerovati da je Tvoja bolest tako zla i da će biti tako brza. I u ovome trenutku ovakve mi se misli prevrću u glavi: ti se sigurno hoćeš s nama samo pošaliti!

Ovaj put nas nisi poslušao. Ovaj put se nisi šalio. Ne vraćaš nam se više. Bog te ovaj put pozvao k sebi.

Ostaju uspomene i sjećanja... Ostaje i ostavljaš Mariju, svoju životnu družicu s kojom si upravo proslavio 35-godišnjicu zajedništva, i ostavljaš svoga sina, malog Ivicu.

Teško vam je, znam, i meni, i svima nama, i ne želim, i ne mogu smrt ni sam prihvatiti, i sve nam se vrti nešto u glavi i ne znamo kuda bismo u toj današnjoj tuzi, ali... Kada prepoznamo u svojim pokretima, u svom razmišljanju, u svom odnosu prema ljudima njega, pravoga Hrvata, veseljaka kakav je Ivica Mareljin bio, shvatit ćete, Marija, shvatit ćeš, Ivice, da on beskrajno živi, shvatit ćete kako njegova smrt nije bila uzaludna, i da je to Božja volja... shvatit ćete smisao samoga ovozemaljskog života.

Hrvatsko biće mu je zaokružilo život i, vjerujemo u to ili ne, njegov ovozemaljski život se nastavlja – u nama. *(Marko Dekić)*

„Volim sino košeno u dolu,
Volim momka u momačkom kolu,
Volim pismu što u srce dira,
tamburicu kad nam kolo svira.”

(Narodna)

KOLU NIKAD KRAJA NEMA

(Prijatelju, koreografu, zaslužnom plesnom umjetniku Antunu Kričkoviću)

Osamdeset i osma
uskoro bi bila
al' vist tužna joj je
prilomila krila!

Iznenada došla je
na vrata,
i žalost i tuga,
izgubismo vridnoga
Bunjevca Hrvata!
Za Antuna Kričkovića
za kog' je danas užgana
mnoga svića!
Gorko plače
bačka ravnica!
Štovanog je roda,
bunjevačke grane,
dite garskog baće
i voljene nane.
Izgubismo prijatelja,
nesebičnog druga,
voljenog supruga!

Svi mi koji smo Ti
danas došli ovamo,
znaj, s teškim bolom,
suosjećamo
s Marikom,
vjernom suprugom,
i Jelicom, mezimicom,
sinom Cicom
i majkom Dragicom!

Bilo koga majka
na ovaj svit rodi,
prika il' posli
– prema vičnoj pravdi –
mora da odbrodi
tamo di anđeli
pivaju, igraju,
napose veseli
u Božjemu raju.

Znaj, Antune!
Srce mi se kune!
Ostat ćeš nam
i ponos i dika!
Izgubismo neimara,
plesnog umjetnika,
kom na cilom svitu
ne imaše para...

Dragi naš Toni!
Dok pokojničko zvonce
potihano zvoni,
još ću nadodati:
Neka ti Bog plati
što si nedvojbeno,
dijelio mnogima
– napose svojim
Hrvatima, tako i Srbima
pa i Slovincima,
Nijemcima, Grcima,
Slovacima, Mađarima –
zdušno, objeručke
dragocjene,
folklorne, pučke
i biblijsko-moderne,
plesne umjetnine!

Pamtimo i znamo,
stoga ti i ovaj put
od srca čestitamo!

Od tebe se sada
ovdje, prid svima,
sa suzom u očima,
s boli opraštamo,
sa zadnjim ričima:
„Neka tvoja duša
ugodan san sniva,
u vikovičnom miru
tilo opočiva!”

Marko Dekić Bodoljaš

Premijera u Hrvatskom kazalištu

Guliver među lutkama

Nova premijera u pečuškom Hrvatskom kazalištu u sezoni 2016./2017. lutkarske predstave (igre) nastale po motivima teksta J. Pehra i L. Späčila, što je priredio Petar Šurkalović, zbila se 16. prosinca 2016. u 17 sati. Redatelj i izbor glazbe također je potpisao Šurkalović, mostarski lutkar sa 60-godišnjom lutkarskom prošalošću. On je do sada po pozivu pečuskoga Hrvatskog kazališta režirao više predstava.

Premijera je održana u pečuškom Narodnom kazalištu u Dvorani „Sándor N. Szabó“. Napomenimo da Šurkalovićev Guliver nema ama baš nikakve veze sa svojim imenjakom iz poznatog romana Jonathana Swifta o pomorcu Guliveru i njegovoj neobičnoj pustolovini. Jedino možda što je i Šurkalovićev Guliver div među lutkama, slično Swiftovu Guliveru u svijetu malih ljudi Liliputu. Ali često se lutkari igraju i posežu za Swiftovim Guliverom i njegovim pustolovinama uprizorujući priču na kazališnim daskama.

Kako kaže redatelj Šurkalović: Koliko je priča potrebno kako bi se osmislio vlastiti život, složeno je pitanje. Poznati američki novinar i psiholog Bruno Bettelheim na ovo pitanje odgovara: „Tisuću i jedna“ – kaže mudro. Tek skriveni i nevidljivi razvoj ljudske duše toliko je složen i raznovrstan da samo jedna bajka nije dovoljna.

Osnovna tema Tisuću i jedne noći – i ne samo nje, jest, dakle, unutrašnja integracija, uravnoteženje svjesnog i nesvjesnog ida, ega i superega, animusa i anime – kojim kad ih već imenom želimo zvati. Svaka prava bajka bavi se upravo tom osnovnom problematikom – sretan završetak označava sretno rješenje nekog unutar-njeg sukoba. To je ono što bajku beskrajno razlikuje od većine modernih priča za

djecu ili nepravih bajka – prve uglavnom služe zabavi i razbibrizi, druge neobrazloženom provociranju osjećaja, moraliziranju ili goloj prijetnji. Bajka u kaos unosi red, gradi smisao i povjerenje u život. Što je prava bajka? Kako bi ga vodila putem odrastanja kroza začaranu šumu prepu-

nu opasnosti, prava bajka obraća se djetetovu nesvjesnom, koristeći slike i simbole. Nesvjesni procesi koji se pritom zbivaju, mogu se razjasniti jedino kroza slike. Prava bajka nam služi kao i odgojno sredstvo i pomoć odrastanju. Osim vanjskoga vidljivog rasta i razvoj djeteta – od prvih zuba pa preko puzanja, hodanja i usvajanja govora, sve tamo do puberteta, postoji isto tako i onaj nevidljivi unutrašnji rast i razvoj. Taj unutrašnji rast i razvoj bajka prati, potiče, ohrabruje i podržava. Bajka je i prije otkrića i spoznaja psihoanalize, uspješno rješavala probleme suparništva i posesivnosti o odnosu djece i roditelja i drugih suparničkih problema. Svaka je bajka dar roditeljima, odgojiteljima, svima nama kojima nježna dječja duša leži na srcu i koja nas podsjeća na našu vlastitu odgovornost prema tim dušama koje – podsjetimo se – u sebi kriju budućnost svijeta.

Kao redatelj i autor izbora glazbe predstave Guliver među lutkama potpisuje se Petar Šurkalović, likovna osmišljenost i izradbu lutaka načinila je Vesna Balabanić; asistent kreatora, scene i lutaka jest Ivan Fazekaš; skladatelj i tekst songova načinio je Davor Grzunov; koreograf je Balázs Vincze; asistent redatelja Kata Filaković. U predstavi igraju lutke i glumci lutkari: *Anica, Dapsi, pas* – Maja Lučić Vuković; *Perica, Dobri Lutak, Binski tehničar* – Dejan Fajfer; *Guliver, čovjek iz gledališta* – Goran Smoljanović; *Beba* – Martina Stjepanović; *Zločko, Liječnik* – Selena Andrić.

Branka Pavić Blažetin

Pokladna veselica u Andzabegu s dvostrukom godišnjicom

Bunjevački plesovi u „Zoričinoj” izvedbi

U prostorijama Priredbene dvorane „Finta” 28. siječnja 2017. godine ustrojen je petnaesti uobičajeni Racki bal s naramkom u Andzabegu, na kojem se okupilo umalo dvjesto ljudi. U kulturnome programu nastupao je erčinski Pjevački zbor „Jorgovani” i Plesna skupina „Zorica”, te domaća plesna grupa „Igraj kolo”, koja je na veselici proslavila petu godišnjicu postojanja. Na balu je svirao martinački orkestar Podravka.

Jubilarna veselica najveća, ujedno i najposrećenija je godišnja priredba andzabeške Hrvatske samouprave, koja je i ove godine okupila goste iz Bate, Budimpešte, Erčina, Tukulje i Andzabega. Pri otvorenju bala goste je na hrvatskome pozdravila predsjednica Samouprave Agica Weselović, a na mađarskome jeziku vijećnik Antun Antunović, među inima parlamentarnoga zastupnika grada Andrása Aradszkija, gradonačelnika Andrása T. Mészárosa te Jelicu Pašić Drajkó, koja im mnogo pomaže i održava sate hrvatskoga jezika. Kulturni je program najavila vijećnica Eva Nađ, te

posebno čestitala domaćoj plesnoj skupini „Igraj kolo”, koja je svoj prvi nastup imala upravo na Rackome prelu, i ove godine slavi petu godišnjicu postojanja. Bal su s koreografijom splitskih plesova otvorili domaćini, potom je sa spletom bunjevačkih plesova nastupila erčinska Plesna skupina „Zorica”. Kako je voditelj grupe Marko Sili rekao, ove su plesove odabrali i zbog toga što Hrvati Bunjevci ove godine slave 330. godišnjicu dolaska u Bačku. Svojim su nastupom Erčinci odista oduševili publiku, tako da nije izostala ni njihova zahvala za viđeno, burni pljesak. Hrvatske i mađarske napjeve pjevale su članice erčinskoga Pjevačkog zbora „Jorgovani”, uz harmonikašku pratnju Tukuljca Lasloa Toronjija. Kulturni su dio bala spletom hrvatskih plesova zatvorili domaćini.

Nakon programa zaplesalo se na hrvatska kola, što su bez prestanka svirali Podravkinci članovi. Mikrofon od Leventea Varnajia nakon stanovitog vremena preuzeo je Antun Antunović, i najavio obljetnicu domaćega sastava „Igraj kolo”, koji broji trinaest žena i jednoga muškarca, te svim plesačicama uručio po jednu ružu. Ugasile se svjetla, i na servisnim kolicima po sredini dvorane pojavila se i svečana torta, koja je poslije podijeljena gostima. Veselica je nastavljena, plesalo se kolo, ali svirale su se i laganice te pokoja uspješnica hrvatske pop-scene. Vrtlog kola oko pola noći jedino je prekinulo izvlačenje tombola. Glavnu su nagradu ponudili: slikar László Kajtár usisač, a putovanje za dvije osobe na mohačke poklade andzabeška Hrvatska samouprava, koja je ujedno dala i najviše darova, Izdavačka kuća Croatica darovala je svoja vrijedna izdanja, andzabeška Gradska samouprava po tri ulaznice za deset puta na gradski bazen, vinar Mihály Hudák svoja vina, ali nisu izostale ni erčinska Hrvatska samouprava i batska slastičarnica Királyfi és fia. Tombole su i ove godine izvlačili najmlađi članovi obitelji Antunović, Mate i Milan. Slika je pripala Ani David, usisač Istvánu Vókóu. Te se noći Krisztina Mázló uzdala u svoju sreću, doduše, uložila je veći iznos, jer je osvojila najviše poklona na tomboli.

Kristina Goher

Nastup jubilaraca

Pleše se kolo

Kruna hrvatskih druženj u Kisegu

36. Hrvatski bal od tradicije do jutarnjega veselja

Je u tom nešto mistično, na polovici balske sezone, kad človek stupi u Vitešku dvoranu Jurišićeve tvrđave u Kisegu i u misli otplovi malo u prošlost, kako su se odvijale ovde važne diskusije, potekle su i za historiju teške, vjerojatno i turobne minute. Sad jur ljeta dugo med starimi zidinami, pod Jurišićevimi zastavami ovde se pelja valcer, kolo, svatovac, cijelu salu svaku subotu zavlada radost, zbližavanje ljudi, dobra volja i mužika, u našem slučaju pravoda hrvatska.

Svenek se nekako nestrpljivo čeka hrvatska noć u ovom varošu, ku bi svakako mogli titulirati i krunom hrvatskih druženj u Kisegu. Najpr se zamu najnoviji komadi balske garderobe, sveže se kravata, a za večerom i folklornim programom, tribi je na obraz dočarati smih, a tijelo poslati u gibanje. Ljetos, 28. januara, u subotu uvečer, Šandor Petković, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, pozdravio je s pozornice sve goste 36. Hrvatskoga bala, a kiseški načelnik László Huber još jednoč je izrazio svoje zadovoljstvo da more skupa svečevati ter mu-

latovati s jako aktivnom hrvatskom zajednicom u vlašćem naselju. Dok je lanjsko ljeto domaći pjevački zbor „Zora“ oblikovao program, ovput su za nastup pozvani folklorši Hrvatskoga kulturnoga društva „Četarci“. Oni su, po tradiciji, za izabranimi koreografijami upeljali u prvi tanac i goste na jačku petroviskoga mužičkoga sastava „Timar trio“ koji je i lani do ranoga svitanja „boktao“ svakarčkovim ritmom, odličnom glazbom sve one ki su željni bili tanca i bezbrižne zabave. Večeru je i ljetos priskrbio restoran „Noj“ s hrvatskim šefom, rodnom iz Prisi-

Kotrigi HKD „Četarci“ pred nastupom

ke, Lacijem Slavićem, a za tombolu opet je bezbroj sponzorov darovalo vridne kusiće. Bili su i takovi srićnici ki su morali i većputi izajti po dobitak u fokusu jalnih pogledov. Ljetos su ure Hrvatskoga bala nekako još friže odletile, kot da bi bio negdo tirao kazaljke bičem, ali kad su se instrumenti položili sa zadnjom jačkom, kako je i na početku bala Šandor Petković prorokovao, tvrdo sime se je još teško odlučilo na odlazak domom. Kad su izmučeni konobari zadnje obruse svlikli doli sa stolov, u kupica se je još točilo i jačka se je zdignula sa „ne idemo domom, domom...“. Pravoda se isplati i zavolj ove špontane jačkarne ure ostati ljetos na ljeto pri Jurišiću do rane zore, i najpr se veseliti jur i 37. fešti kiseških Hrvatov, ako Bog da zdravlja i sriće i za dojuče ljeto. *Tiho*

Šandor Petković, predsjednik Hrvatov, i načelnik grada László Huber pri pozdravni riči

Prisička ekipa na balu

Županijski dan Hrvata, Javna tribina u Potonji

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, 18. prosinca 2016. u domu kulture sela Potonje održan je Županijski dan Hrvata. Istom prilikom i na istom mjestu, pred program Županijskog dana Hrvata održana je i javna tribina Hrvatske samouprave Šomođske županije.

Na razini izbora mjesnih narodnosnih samouprava u Šomođskoj županiji, 2014. godine hrvatske samouprave utemeljene su u 13 naselja (u tri grada i deset sela). Osim Kapošvara gdje su krenuli kandidati na koalicijskoj listi „Hrvati za Hrvate“, u svim drugim naseljima kandidate je postavio Savez Hrvata u Mađarskoj. U Županiji za hrvatske narodnosne izbore registriralo se 898 birača u hrvatski registar, a na izbore za teritorijalnu samoupravu izašlo je 655 birača, predano je 608 valjanih glasova. Teritorijalnu listu u Šomođskoj županiji postavio je Savez Hrvata u Mađarskoj s deset kandidata, a s liste su ušli ovi kandidati: Jozo Solga, Ruža Bunjevac, Jelica Čende, Klara Kovač, Jozo Dudaš, Ivo Pavleković, Bela Silađi. Na osnivačkoj sjednici za predsjednika Hrvatske

Nagrađeni Ladislav Vertkovci

Nagrađena Anica Popović Biczak

samouprave Šomođske županije izabran je Jozo Solga. On se u prosincu 2015. odrekao mandata, te je umjesto njega članom samouprave postala Ruža Šebešćen. Za predsjednicu je izabrana Jelica Čende. Ona je na skupu u Potonji 18. prosinca 2016. dala kratko usmeno financijsko i poslovno izvješće u sklopu zakonom obavezujuće godišnje javne tribine. Reče da je Hrvatska samouprava Šomođske županije u 2016. godini, do 18. prosinca, gospodarila s otprilike 12 milijuna forinta (još nemaju točne podatke, kaže Čende), te da su zaključili jednu dobru godinu radeci u slozi, a planovi u 2017. mogli bi se sažeti u dvije riječi: „raditi zajedno“. Nije to tako golem novac, reče Čende, a utrošen je za ostvarivanje zacrtanih ciljeva, koji su svi uspješno ostvareni. Proračun

Nagrađeni Zoltán Ákos Vizvári

čini državna potpora za djelovanje, državna dodatna potpora, HDS-ova potpora za forum samouprava po načelu 1 + 1 (svaka samouprava u zajedničku blagajnu uplatila je 70 tisuća forinti), potpore ostvarene putem natječaja Ministarstva ljudskih resursa, potpora generalnog konzulata (Središnji ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske)...

Najvažnija događanja bila su Hrvatski bal u Barči, županijskog značaja, brlobaški Hrvatski ljetni festival mladih, potonjski Ljetni festival, kampovi za djecu u Vlašićima u Zavičajju, a pomagali su i nastavu tambure u Šeljenu i Martincima, s učiteljem Zoltánom Vizvárijem te kupili glazbalo u vrijednosti od 600 tisuća forinta, županijski Hrvatski dan, hodočašća... Tako su za Županijski dan Hrvata i od Generalnog konzulata dobili potporu od 3500 tisuća kuna. S mjesnim samoupravama i narodnosnim sufinancirali su vjerske, kulturne i sportske sadržaje.

Nakon izvješća nije bilo pitanja, te je slijedila dodjela nagrada koje je utemeljila Hrvatska samouprava Šomođska županija. Ona je utemeljila četiri nagrade, a ovoga puta dodijelila je tri. Tako je Hrvatska samouprava Šomođske županije Ladislavu Vertkovciju dodijelila nagradu za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Šomođu, Anici Popović Biczak dodijeljena je nagrada za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Šomođu, a Zoltánu Ákosu Vizvárijju nagrada za istaknutu djelatnost za hrvatsku mladež u Šomođu.

Branka Pavić Blažetin

Sedmeročlano zastupničko tijelo Hrvatske samouprave Šomođske županije

Mala stranica

NAGRADNA IGRA br.2

U prvoj nagradnoj igri trebali ste zapisati imena slavni hrvatskih pjesnika. Sada nas zanima koliko poznajete pjesme naših hrvatskih pjesnika. Stavite u par autorovo ime s naslovom pjesme. U rješavanju zadatka može vam pomoći antologija hrvatske poezije „Rasuto biserje“.

1.	Ljudevit Škrapić	A	Ne pamtim
2.	Josip Gujaš Džuretin	B	Naveke su te šibali
3.	Timea Horvat	C	Hrvat sam!
4.	Mate Šinković	D	Mura
5.	Stipan Blažetin	E	Droptine
6.	Đuro Pavić	F	Sviraj, sviraj
7.	Jolanka Tišler	G	Rano jutro u velegradu
8.	Marko Dekić	H	Riječ

Dan zaljubljenih – 14. veljače

Postoje razne teorije o Danu zaljubljenih. Najpoznatija potječe iz 3. stoljeća iz Rima. U doba pradavnoga Rimskog Carstva, u vrijeme u kojem su Rimljani progonili kršćane, u Rimu živio je

mudar i čestit svećenik po imenu Valentin. Kad nije obavljao svoje svećeničke dužnosti, radio je u svom vrtu. Jednog dana dođe mu neka djevojčica i zamoli ga da joj da ružu za bolesnog dječaka. Vrativši se nakon nekoliko dana, ispriповjedi mu kako je dječak bio sretan što je dobio ružu i zamoli ga da joj da još jednu. Valentin joj je dao i drugu ružu da je ponese svom prijatelju, a sam odlučio pohoditi siromašne, bolesne i osamljene, noseći im ruže i druge sitnice da ih obraduje. Pročulo se o njegovoj ljubaznosti prema bližnjima. A pročulo se i da pomaže progonjenim kršćanima, te da unatoč carskoj zapovijedi vjenča mlade zaljubljene parove. Car je naime bio zabranio vjenčanja jer je znao da će netom vjenčani mladići radije ostajati kod kuće s obitelji nego ići u rat.

Znate li

kakvi su se običaji očuvali za Valentinovo u raznim zemljama. U Engleskoj na Valentinovo malu djecu oblače u odrasle. Djeca idu od vrata do vrata i pjevaju pjesmu Valentinova. U Škotskoj na pragu svoje odabraničice ostave ljubavnu poruku ili čestitku ukrašenu čipkom, ukrasnom vrpcom ili nekim drugim materijalom. U Japanu žene za Valentinovo svojim simpatijama poklanjaju čokoladu. Mjesec dana poslije, odnosno 14. ožujka, muškarci ženama poklanjaju bijelu čokoladu.

VIC
TJEDNA

RODITELJSKI SASTANAK

- Ivica, zašto si doveo djeda na roditeljski sastanak, zar tvoji roditelji ne mogu doći?
- Mogu, samo djed lošije čuje.

Priznanja i stipendije u Keresturu

Keresturska Hrvatska samouprava, na čelu s Anicom Kovač vrlo dobro surađuje s civilnim udrugama u mjestu, već godinama potpomaže njihov rad i promiče ih da ostvaruju hrvatske sadržaje. Jednako tako posebnu pozornost posvećuje mladima koji aktivno sudjeluju u hrvatskim programima, pa ih nagradi priznanjem i stipendijom.

Prije nekoliko godina keresturska Hrvatska samouprava utemeljila je priznanja i stipendije želeći zahvaliti osobama i udrugama na djelovanju jačanja hrvatske samobitnosti u naselju. Pretkraj prošle godine Samouprava je sažela svoj rad i u svečanim okvirima uručila priznanja i stipendije.

– *Keresturska Hrvatska samouprava u 2016. godini sudjelovala je čak na 45 programa, od toga 11 je organizirala sama, npr. Dječji karneval, Tamburaški tabor, Đačku konferenciju o Zrinskima, Dan Nikole Zrinskog, izlet na Plitvice, a veoma smo mnogo radili i na tome da uspije Hrvatski državni dan.* – kazala je predsjednica Anica Kovač nakon izvješća.

Mjesna Hrvatska samouprava lani imala je maksimalnu potporu po zadatku, te pisala razne natječaje, zapravo na taj način mogla je organizirati programe i biti suorganizatorica primjerice u programima obilježavanja 450. obljetnice Sigetske bitke. Zrinski su kadeti imali umalo trideset nastupa po Mađarskoj i Hrvatskoj,

Cvijeće za članice Pjevačkoga zbora Ružmarin

jednako tako i školski Tamburaški sastav „Kitica“, Samouprava je za njih dala sašiti narodnu nošnju, uvijek je osigurala troškove putovanja, žice i druge potrepštine za vježbe i nastupe. Organizacija prati i mjesne civilne udruge, po svojim mogućnostima ih potpomaže. Na kraju prošle godine ovaj put je nagradila mjesno Ribolovno društvo s 50 tisuća forinta zbog djelatne prekogranične suradnje. Društvo, koje okuplja gotovo sedamdeset članova, već desetljećima surađuje s ribičkim društvima iz Međimurja, sudjeluje na njihovim natjecanjima, a i oni stižu na u Kerestur na športske aktivnosti. U okviru suradnje, druženja njeguju hrvatski jezik i dobre dodire s matičnom domovinom. Keresturska Hrvatska samouprava redovito nagrađuje i djecu, iz godine u godinu najbolji učenici mjesne škole dobivaju

jednokratnu stipendiju, a nagrađuje i one učenike koji su posebno aktivni na hrvatskom polju. Krajem prošle godine Hrvatska samouprava dodijelila je priznanje učeniku Atili Palu za djelatnost u Društvu Zrinskih kadeta i u tamburaškom sastavu. On je sudjelovao na umalo 30 nastupa s kadetima i tamburašima. Uz priznanje je dobio i novčanu nagradu od 30 tisuća forinta. Stipendi-

ja, također od 30 tisuća forinta, dodijeljena je Reki Dobri, koja već dugi niz godina svira u tamburaškom sastavu, više puta je sudjelovala na Croatiadinim natjecanjima i aktivna je članica i dramske radionice. Zastupnice Samouprave nisu zaboravile ni na Pjevački zbor Ružmarin, čije su članice ove godine bile dobitnice odličja Saveza Hrvata u Mađarskoj. Njih su simbolično podarile cvijećem i čestitale im na priznanju.

beta

LETINJA

Hrvatska samouprava toga grada 25. veljače organizira putovanje na glasoviti Riječki karneval. Troškovi su putovanja 7500 forinta po osobi. Prijaviti se može kod predsjednice Marije Đuric na telefonu 06 70 942 0424.

KANIŽA

U tome pomurskom gradu 24. – 25. veljače priredit će IX. Državni fašnički festival krafne. Programi prvog dana bit će posvećeni djeci i mladima, a drugi dan tradicionalnoj fašničkoj povorci i natjecanju u pečenju krafna (pokladnica). Na natjecanju iz godine u godinu sudjeluju i družine iz pomurskih hrvatskih naselja. Na natjecanje mogu se prijaviti pojedinci i družine, profesionalni slastičari i amateri do 17. veljače. Zainteresirani mogu se prijaviti preko e-adrese: kodalymk@chello-hu, odnosno informirati se na web-stranici: www.kodalymk.hu.

Atila Pal i Reka Dobri u društvu predsjednice Anice Kovač

Zaklada Matije Kovačića

U Mohaču više od dvadeset godina, točnije dvadeset i jednu godinu, Zaklada „Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju” pomaže učenike na srednjim i visokim školama te studente na fakultetima koji su nakon završetka školovanja voljni raditi na prosvjetnom i kulturnom uzdizanju domaćega hrvatskog stanovništva i čuvati njegovu samobitnost. Tu zamisao imao je i Matija Kovačić, pokretač ove hrvatske zaklade u Mohaču, u Baranji u Mađarskoj.

Dodjela Zakladinih stipendija i svečani program priređeni su u Mohaču 22. prosinca 2016. godine. Novčanu pomoć dobilo je osam srednjoškolca i jedna studentica u ukupnoj vrijednosti od sto tisuća forinta.

Godine 1994., tada umirovljeni učitelj, danas pokojni Matija Kovačić utemeljio je Zakladu „Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju”.

Pomagati se prije svega mogu mladi iz grada Mohača, zatim iz ostalih mjesta gdje žive Hrvati. Tada je Matija Kovačić istaknuo da je Zaklada otvorena svakomu te izrazio nadu kako će joj (utemeljena tada sa sto tisuća glavnice i najamnine koju godišnje donese deset hektara zemlje) svoj dragovoljni prilog dati mnogi dobri ljudi, udruge, klubovi, KUD-ovi i druge pravne osobe koje na svojoj duši nose sudbinu hrvatske narodnosti.

Tijekom protekle dvadeset i jedne godine sedmeročlani Kuratorij, čiji se sastav mijenjao u protoku vremena, dodijelio je 127 stipendija. Danas je na čelu Kuratorija dr. Marija Prakatur. Ona je već devetnaest godina predsjednica Kuratorija. Mohačkoj svečanosti između ostalih pribivala je generalna konzulica Vesna Haluga, predsjednica Hrvatske samou-

Ovogodišnji stipendisti Zaklade „Za buduću hrvatsku (šokačku) inteligenciju”

prave grada Mohača Irena Udvarac, udovica Matije Kovačića Margit Kovačić, mohaćka dogradonačelnica Erika Bodor Kovács i ravnateljica škole Széchenyi Lívia Takács Čolak, te glavna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin, jednako kao i većina članova Kuratorija, učenici stipendisti koji su izveli kratak program i predstavili se. U sklopu svečanosti nastupila je i skupina učenika Széchenyijeve škole sa svojim nastavnicama Marijom Nemet Barac i Anitom Erdélyi Jandrók

Danas Zaklada ima glavnice od tri milijuna forinta, i vrsnu knjigovotkinju Katu Vrban, kaže predsjednica Kuratorija naglašujući da nisu potrebna velika sredstva kako bi se činile vrijedne i velike stvari i projekti. Premda je utemeljitelj Zaklade Matija Kovačić vjerovao da će taj poticaj naići na prijam kod svih onih kojima je na srcu hrvatska samobitnost, tijekom proteklih dvadesetak godina jedva je bilo onih koji su „darivali” Zakladu, povećavajući njezinu temeljnu glavnice.

Branka Pavić Blažetin

POZIV NA JAVNI NATJEČAJ

Pečuška Hrvatska samouprava raspisuje javni natječaj za dodjelu stipendija hrvatskim srednjoškolcima/srednjošolkama koji/e imaju prebivalište u Pečuhu.

Temeljem ovoga natječaja dodjeljuju se tri stipendije u vrijednosti od 50 000 forinti za prvo polugodište školske godine 2016./17.

Pravo na sudjelovanje u javnom natječaju imaju učenici/ce koji/e ispunjavaju ove opće uvjete:

- pripadnost hrvatskoj zajednici
- prebivalište u Pečuhu
- prosjek ocjena u prethodnom polugodištu najmanje 4,00.

Uz prijavu za sudjelovanje na javnom natječaju kandidati/kinje dužni/ne su priložiti:

- dokaz o prebivalištu

- potvrdu srednjoškolske obrazovne ustanove da je kandidat/kandidatkinja polaznik/ica škole
- preslik svjedodžbe o uspjehu na kraju prvoga polugodišta u školskoj godini 2016./17., koje je ovjerio ravnatelj
- kratak životopis na hrvatskom jeziku, s posebnim naglaskom na aktivnosti u hrvatskoj zajednici.

Prijave na javni natječaj podnose se zaključno do 28. veljače 2017. godine.

Prijave s nepotpunom dokumentacijom, neovjerene prijave i neovjerene preslike te nepravovremene prijave neće se razmatrati.

Prijavu dostaviti na adresu: Pécsi Horvát Önkormányzat 7623 Pécs, Esze Tamás u. 3.

VALPOVO

Kao uvod u manifestaciju „Noć u muzeju“, 30. siječnja u Centru kulture otvorena je izložba pod nazivom Tematski put Zrinski – Sulejman. Izložbu su organizirali Ustanova za kulturne djelatnosti „Ante Evetović Miro-ljub“ i Muzej Valpovštine, a ostvarena je u sklopu projekta Prekogranične suradnje te je posuđena od Grada Sigeta (Szigetvár).

KUKINJ

U organizaciji Hrvatske samouprave, kako saznaje Medijski centar Croatica, 21. siječnja družili su se Kukinjčani i njihovi prijatelji oko Vincete. Mjesni župnik blagoslovio je trs u vinogradu ovogodišnjeg domaćina družanja Anice i Ive Bošnjaka, potom je bila sveta misa u mjesnoj crkvi sv. Ane, te nastavljeno je druženje uza svirku i večeru u salantskom domu kulture.

POZIV NA HODOČAŠĆE U MEĐUGORJE

Eržebetvaroška Hrvatska samouprava i ove godine organizira hodočašće u Međugorje i posjet Dubrovniku. Polazak je 27. travnja 2017. u 21 sat, iz parkirališta budimpeštanskoga Hrvatskoga đačkog doma (XIV., Kántorné sétány 1 – 3), a povratak 30. travnja 2017. Planira se ovaj program: putovanje noću, 28. travnja razgledanje Sarajeva i oko podneva stizanje u Međugorje, zauzimanje smještaja i slobodan program, razgledanje naselja i okolice, posjet svetištu, molitva. Nakon večere također slobodan program. Sutradan, 29. travnja, nakon doručka izlet kod slapa Kravice i putovanje u Dubrovnik. Nakon večere slobodan program. Dana 30. travnja posjet Mostaru i povratak u Budimpeštu. Cijena sudjelovanja: 12 000 forinta i 50 eura po osobi, u cijeni je putni trošak, smještaj s polupansionom, doručak i večera. Prijave se primaju do 17. ožujka 2017., zajedno s uplatom iznosa sudjelovanja. Podrobnije informacije od Katice Benčik na tel.: 06 30 200 3919, ili od Kristine Kirhofer na tel.: 06 30 523 3213.

BUDIMPEŠTA

Prema godišnjemu školskom programu, u budimpeštanskoj Hrvatskoj školi u četvrtak, 16. veljače 2017. u 16 sati, u njezinu predvorju priređuje se maskenbal, za koji je odgovorna učiteljica Katica Benčik. Sutradan, 17. veljače, od 9.30 pokladna je veselica u vrtiću. Za priredbu je odgovorna Jelica Kőrösi.

KERESTUR

Hrvatska samouprava toga mjesta pokrenula je niz kviznih pitanja za učenike mjesne osnovne škole. Učenici će iz tjedna u tjedan trebati riješiti zadatke vezane za hrvatski narodopis i rješenje poslati Samoupravi. Na kraju svakoga mjeseca od valjanih rješenja izvući će ime učenika koji će biti dobitnik slušalice.

BAJA

U organizaciji Plesnoga kruga „Šugavica“, i ove se godine nastavljaju redovite plesačnice petkom. Dana 3. veljače u športskoj dvorani istoimene Osnovne i športske škole na bajskome Dolnjaku svirao je orkestar braće Barić. Podsjetimo da je Gradsko vijeće plesnu udrugu 2014. godine odlikovalo odličjem „Za kulturu grada Baje“ za uzoran rad u očuvanju i njegovanju tradicije, napose plesne i glazbene baštine. Društvo djeluje poradi okupljanja ljubitelja narodnih plesova, uz dobru razonodu i zabavu u slobodnome vremenu.

POKLADJE U KATOLJU

U organizaciji Hrvatske samouprave, 11. veljače priređuju se „Poklade u Katolju“. Od 15 sati je okupljanje u mjesnom domu kulture, odakle povorka s mještanima i članovima kukinjskoga KUD-a Ladislava Matušeka kreće selom. Slijedi folklorni program u domu kulture, s početkom u 16.30, a u 18 sati gostuje pečuško Hrvatsko kazalište s pučkom igrom „Marica“.

DUŠNOK

U okviru XII. rackog prela koje se organizira u tome naselju, 27. siječnja priređen je tradicionalni Hrvatski dan u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave. Kako nam uz ostalo reče predsjednica Matija Mandić Goher, u svečanom programu koji je održan u mjesnom domu kulture, sudjelovali su svi naraštaji, od najmlađih do odraslih, od vrtića do najstarijih koji čuvaju i njeguju običaje dušnočkih Hrvata. Slijedilo je zajedničko druženje i bal.

HRVATSKI ŽIDAN

Hrvatska samouprava dotičnoga naselja srdačno Vas poziva na Hrvatski bal, 11. februara, u subotu, s početkom od 19 uri, u mjesni restoran „Margareta“. Ulaznica stoji 4500 Ft. Svira popularni, djelomično, domaći tamburaški sastav „Šetnja“.

DJEČJI FAŠNIKU KERESTURU

Vrijeme: 24.02.2017. petak

Sudionici:

Družine iz dječjih vrtića i osnovnih škola

Odrasli -pratitelji u maskama

Pristizanje sudionika: od 13 sati

Od 14 do 15-sati pohod „malihfašenka“ - Dom kulture - Kalaciba – Dom kulture

(Mogućnost za presvlačivanje u Domu kulture).

Nakon pohoda družine se predstavljaju na pozornici Kulturnog doma.

Dodjeljivanje nagrada oko 17 sati, čaj i krafne za sudionike

